

**Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát
Dukelská 23, 370 01 České Budějovice**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIC-687/25-C
Sp. zn. ČŠIC-S-141/25 C

Název	Základní škola a Mateřská škola Orlík nad Vltavou, okres Písek
Sídlo	Staré Sedlo 2, 398 07 Orlík nad Vltavou
E-mail	zsorlik@seznam.cz
IČO	48 255 556
Identifikátor	600 062 104
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Kateřina Pontová
Zřizovatel	Obec Orlík nad Vltavou
Místo inspekční činnosti	Orlík nad Vltavou 2, Orlík nad Vltavou
Inspekční činnost na místě	26. 5. 2025 – 28. 5. 2025

Inspekční činnost byla zahájena doručením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. a), b) a c) zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola a Mateřská škola Orlík (dále škola) vykonává činnost základní školy, mateřské školy, školní družiny a školní jídelny. K termínu inspekce se v základní škole vzdělávalo 19 žáků prvního až pátého ročníku ve dvou třídách. K zájmovému vzdělávání bylo přihlášeno 19 účastníků v jednom oddělení školní družiny. Jednotřídní mateřskou školu

navštěvovalo 19 dětí, z nich jedno dítě mladší tří let, sedm dětí v posledním roce povinného předškolního vzdělávání včetně jednoho dítěte s odkladem školní docházky.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka vykonává svou funkci ve druhém funkčním období, v souladu s velikostí školy je jediným vedoucím pracovníkem. Při vedení systematicky spolupracuje s pedagožkou, kterou pověřila organizováním procesů v předškolním vzdělávání. Koncepce rozvoje školy zahrnuje výrazněji především vize základní školy, pro ostatní součásti je formulována spíše okrajově. Dokumentace školy je vedena s různou mírou úplnosti a aktuálnosti, většinu nepřesností se podařilo odstranit v průběhu inspekční činnosti. Prostor pro zlepšení vykazuje systém autoevaluace školy. V oblasti řízení pedagogických procesů často chybí pravidelné monitorování, vyhodnocování a následné přijímání opatření. Vedení školy se daří aktivně vytvářet pozitivní klima, které se dále příznivě projevuje v dobrých vztazích mezi pedagogy, dětmi a žáky. Estetická úprava vnitřních prostor základní školy navozuje příjemné prostředí pro vzdělávání.

Ředitelka školy projevuje aktivní zájem o dění v mateřské škole a získává potřebné informace o průběhu vzdělávání. Svým vstřícným přístupem podporuje otevřenou a konstruktivní komunikaci mezi všemi účastníky vzdělávání v mateřské i základní škole a vytváří tím důležitý předpoklad pro postupné zvyšování kvality vzdělávacího procesu. Spolupráce vedení školy, pedagogů a ostatních aktérů vzdělávání je v prostředí malé školy založena na každodenním sdílení informací a je funkční. Kontrolní a hospitační činnost probíhá průběžně ve všech součástech školy, ne vždy však je pedagogům poskytována adekvátní zpětná vazba zacílená na zvyšování kvality vzdělávání.

Výuka v mateřské škole je zajištěna učitelkou a školní asistentkou, v základní škole je částečně obměněný pedagogický sbor nově posílený o asistentku pedagoga a školní asistentku, tato změna se velmi kladně promítá do samotné výuky. Ve škole chybí metodické orgány, což částečně omezuje možnosti systematické výměny zkušeností mezi pedagogy. Vedení školy aktivně podporuje zapojení pedagogů do programů zaměřených na podporu inovativního vzdělávání (např. RWCT, Feuersteinova metoda, Elkoninova metoda). Vzdělávání pedagogických pracovníků však není koncepční, vychází zejména ze zájmu pedagogů, méně pak z potřeb školy.

Materiálně-technické podmínky mateřské školy byly již při předchozí inspekční činnosti shledány jako nevyhovující a jejich stav se dosud nezlepšil. Možnost mateřské školy zapůjčovat si v rámci spolupráce se základní školou pomůcky pro vzdělávání má pozitivní dopad na vzdělávací proces dětí. Prostorové i materiální podmínky základní školy jsou na velmi dobré úrovni, poskytují kvalitní zázemí pro základní i zájmové vzdělávání. Za podpory zřizovatele byla od poslední inspekční činnosti zrekonstruována celá budova školy a zmodernizovány vnitřní prostory, došlo k vybudování keramické dílny, přírodní zahrady a komunitního centra pro veřejnost, které slouží i základní škole pro vzdělávání žáků ve výchovných předmětech. Dílčím omezením jsou chybějící vlastní prostory pro výuku tělesné výchovy.

Přínosná je spolupráce s místními organizacemi a účast žáků na tradičním společenském dění v obci. Škola rozvíjí spolupráci s externími partnery, jako jsou například dům dětí a mládeže a městská knihovna v Milevsku nebo některé okolní firmy. Přínosem v podpoře environmentální výchovy je místní farma, která pro žáky zajišťuje rozmanité akce. Součástí života v obci jsou také jarmarky, besídky, svatomartinský průvod a další akce pořádané školou, které se velkou měrou podílí na rozvoji sociálních a občanských kompetencí dětí

i žáků školy a cíleně podporují jejich sounáležitost s místním regionem. Škole v současné době chybí kvalitní a přehledné webové stránky, které by aktuálně informovaly a propagovaly činnost školy na veřejnosti.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Učitelkám v mateřské škole se dařilo při vzdělávání nabídkou činností naplňovat stanovené cíle, zvolené téma bylo dětem blízké. Nabízené aktivity vycházely z reálných situací, podporovaly sounáležitost s přírodou a byly vhodně propojeny s pobytem venku, kde si děti mohly získané poznatky ověřit v praxi. K dětem bylo přístupováno s partnerským pojetím, učitelky vhodně využívaly různé vzdělávací metody včetně prožitkového učení. Děti přiměřeně věku vyjadřovaly svá přání a potřeby, měly možnost si v rámci spontánních aktivit volit hračky a pomůcky dle vlastní volby a prostřednictvím široké nabídky knih se rozvíjet ve čtenářské gramotnosti. Pohybové aktivity byly svým obsahem i náročností adekvátně zvolené a plnily svůj účel. Nízký počet dětí, věkově odlišných, vytvářel vhodné možnosti pro využití různých forem práce, které byly i v souvislosti s diferenciací cílů využity v malé míře. Přestože ve třídě panovala atmosféra vzájemné důvěry mezi učitelkami, dětmi a dalšími účastníky vzdělávání, výchovně-vzdělávací proces byl narušován nerespektováním dohodnutých třídních pravidel soužití. Na tyto situace učitelky patřičně nereagovaly, což mělo negativní dopad na celkovou pohodu ve třídě i na vzdělávací výsledky dětí. V průběhu vzdělávání neprobíhalo v dostatečné míře poskytování účelné zpětné vazby prostřednictvím prvků formativního hodnocení, škola se teprve učí tento nástroj používat.

Vzdělávání v základní škole i ve školní družině se uskutečňovalo podle příslušných školních vzdělávacích programů, které odpovídají požadavkům platné legislativy. Organizace výuky byla vhodně přizpůsobena prostorovým a personálním možnostem školy, např. ve výchovných předmětech se setkávaly všechny ročníky. Sledovaná výuka probíhala v přínosné pracovní atmosféře. Pedagogové se aktivně snažili užívat výchovně-vzdělávací strategie, které pomáhaly žákům vytvářet pozitivní vztahy a vzájemnou spolupráci. V úvodu hodin byli žáci náležitě seznamováni s plánovanými činnostmi nebo s tématem, méně už s cílem hodiny. Vyučující úspěšně uplatňovali při komunikaci se žáky respektující a vstřícný přístup. Na žáky byly kladeny srozumitelné a přiměřené požadavky a učitelky zpravidla vedly žáky k sebehodnocení, k práci s chybou a motivovaly žáky k další činnosti průběžnými pochvalami. Žáci bez obav pokládali otázky a sdělovali své postřehy. Vyučující vhodně využili k lepšímu uvědomění, zapamatování a motivaci žáků uvádění praktických ukázek z běžného života a mezipředmětové propojování vzdělávacího obsahu. Hospitované hodiny vykazovaly značné rozdíly ve způsobu výuky. V části sledovaných hodin převažovala frontální výuka doplněná o samostatnou práci, která žáky málo aktivizovala, naopak v některých velmi přínosných hodinách byly úspěšně uplatňovány metody a formy aktivního učení, objevily se prvky formativního hodnocení i vrstevnického učení účelně doplňující celý vzdělávací proces.

Zvýšená pozornost byla věnována podpoře čtenářské gramotnosti, pravidelně probíhají dílny čtení, třídní knihovničky patřičně přispívají k rozvoji čtenářství. V některých hodinách se méně dařilo rozvíjet spolupráci žáků ve dvojicích i ve skupinách a při uplatnění kooperativní výuky nebyly často dodrženy její charakteristické znaky (rozdělení rolí, společné zamýšlení nad řešením úkolu, společný výstup a reflexe). Menší prostor byl věnován ústnímu projevu. Sledovaná výuka cizího jazyka nebyla vedena v cílovém jazyce. Některé hodiny vykazovaly nedostatek příležitostí pro rozvoj kritického a kreativního myšlení prostřednictvím rozšířené vzdělávací nabídky a úkolů zaměřených na získávání informací z různých zdrojů a v různých

formách. Využití interaktivní tabule nebo smartbooků efektivně podporovalo názornost výuky a rozvoj digitálních kompetencí žáků. Shrnutí učiva v závěru hodin bylo vždy systematické. Asistentka pedagoga i školní asistentka účelně poskytovaly specifickou podporu žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, průběžně spolupracovaly s učitelkou při přípravě i vyhodnocování výuky. Působení obou pedagogických pracovníků, střídání rolí a jejich vzájemná spolupráce se pozitivně odrážela na kvalitě výuky. Důraz byl kladen na diferenciaci forem práce a rozdílnou náročnost zadávaných úkolů. Někteří učitelé pravidelně sledovali vývoj a výsledky žáků a poskytovali žákům zpětnou vazbu k jejich práci, u jiných se zpětná vazba ve většině případů omezovala na známky. V některých hodinách nebyla patrná důsledná práce s dodržováním pravidel chování a s cíleným nastavením žádoucích návyků v oblasti vzájemného respektování.

Činnost školní družiny volně navazovala na vzdělávání v základní škole, cíleně rozšiřovala vědomosti a zdokonalovala praktické dovednosti účastníků. Pestrá skladba různých volnočasových aktivit umožňovala komplexní působení na účastníky a současně jim poskytovala příležitost k seberealizaci a relaxaci. Hospitované činnosti ve školní družině probíhaly v přátelské atmosféře. Vychovatelka přistupovala k účastníkům vstřícně a laskavě. Umožňovala jim vybírat si z nabízených činností dle jejich individuálních potřeb a zájmů. Vytvářela vhodné podmínky pro odpočinek, věnovala se rozvoji čtenářské gramotnosti, vedla k rozvoji komunikativních i sociálních dovedností účastníků a podporovala jejich estetické cítění a tvořivost. Velký důraz kladla také na pobyt venku, který byl využíván k volné hře, přírodovědným pozorováním, pohybu a dalším aktivitám rozvíjejícím vzájemné vztahy mezi účastníky.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Děti v mateřské škole jsou podporovány k samostatnosti a sebeobsluze ve všech oblastech a zvládají ji adekvátně ke svým možnostem. Vzdělávání dětí v povinném roce předškolního vzdělávání je vhodně cílené na osvojení poznatků a rozvoj dovedností potřebných pro bezproblémovou adaptaci v prvním ročníku základní školy. V souvislosti s tím je patrná kvalitně nastavená spolupráce se základní školou a družinou během společných aktivit, výletů a při seznamování se školním prostředím. Přínosná je také spolupráce s poradenským zařízením v rámci depistáže školní připravenosti předškolních dětí. Účelně je specifikováno vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka, kdy je jim poskytována patřičná podpora rozvoje ve spolupráci s pedagožkou základní školy. Učitelky pravidelně hodnotí vzdělávání dětí a jejich výsledky zaznamenávají do dokumentace pedagogické diagnostiky, která je však zpracována formálně. Neobsahuje záměry pro další rozvoj dětí, tedy není účelně využívána pro individualizaci ve vzdělávání.

Základní škola využívá pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků interní standardní hodnoticí nástroje s využitím různých forem písemného i ústního ověřování žákovských dovedností a znalostí. Výsledky vzdělávání jsou klasifikovány známkami, motivační potenciál slovního hodnocení je využíván v některých ročnících, kde vyučující u každého žáka vhodně doplňuje hodnocení známkami slovním hodnocením, jehož součástí je přínosné sebehodnocení žáků a vzájemná zpětná vazba. V průběhu školního roku pedagogové systematicky sledují úspěšnost žáků, jejich výsledky za jednotlivá klasifikační období a vyhodnocují je na jednáních pedagogické rady, popřípadě nabízí podporu formou doučování. Z prostředků Národního plánu obnovy a Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání bylo realizováno doučování žáků, které zásadně přispělo ke snížení školní neúspěšnosti. Méně početné kolektivy ve třídách umožňují všem pedagogům udržovat si přehled o aktuální úrovni znalostí a dovedností žáků školy. Zákonní zástupci jsou o průběhu a výsledcích

vzdělávání žáků informování pomocí žákovských knížek a na třídních schůzkách, které probíhají v jedné z tříd formou tripartit. Škola získává informace o úspěšnosti na dalším stupni vzdělávání neformálním způsobem, systematické zjišťování využité pro výuku zatím neprobíhá.

Poradenské služby ve škole v rámci školního poradenského pracoviště zajišťuje ředitelka školy, která si tak udržuje průběžnou informovanost o příslušných oblastech. V rámci poradenských služeb jsou kvalitně nastaveny funkční strategie všem žákům s potřebou podpůrných opatření. Pro stanovení správné podpory či zvýšení její účinnosti realizuje ředitelka coby výchovná poradkyně i pravidelné náhledy do vyučovacích hodin. Zároveň systematicky koordinuje činnost asistentů pedagoga a působí jako mediátor v komunikaci mezi nimi a učiteli. Na základě informací od učitelů nastavuje vhodná opatření k podpoře žáků s identifikovanými vzdělávacími obtížemi v rámci vlastní činnosti školy. S těmito opatřeními i s doporučeními školských poradenských zařízení pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami seznamuje všechny pedagogy a vyhodnocuje účinnost podpůrných opatření stanovených jak v plánech pedagogické podpory, tak i v individuálních vzdělávacích plánech. V případě potřeby je upravuje za účelem optimalizace nastavených podpůrných opatření vzhledem k aktuálním vzdělávacím potřebám každého žáka. Nastavený minimální preventivní program vychází z aktuálních potřeb školy a je pravidelně vyhodnocován. Ojedinelý výskyt rizikového chování pedagogové eliminují vhodně zvolenými intervencemi a cílenou prací s jednotlivými žáky. Většinu problémů se škole daří řešit ihned v počátku jejich vzniku. Výchovná opatření jsou využívána v minimální míře, neomluvená absence se nevyskytla.

Škola dosáhla výborných výsledků ve výběrovém testování žáků 5. ročníku v čtenářské gramotnosti organizovaném ČŠI, pravidelně se účastní recitačních, matematických i sportovních soutěží a příkladným úspěchem je letošní ocenění v dětské tvůrčí soutěži Zlatá stuha pro 1.–3. ročník. K pozitivní motivaci, obohacení výuky i dalšímu rozvoji žáků přispívají i jiné tematické akce. Škola pořádá rozmanité aktivity vhodně doplňující výchovně-vzdělávací proces, návštěvy kulturních představení a knihovny, výuku v přírodě, výlety a exkurze. Pestrá nabídka zájmových aktivit v základní škole umožňuje smysluplnou náplň volného času žáků. Dalším pozitivem je také úzká součinnost mateřské a základní školy, která se významně podílí na úspěšné adaptaci dětí při přechodu do základního vzdělávání.

Závěry

Vývoj školy

- V roce 2020/2021 došlo k celkové rekonstrukci budovy základní školy, zřízení keramické dílny, počítačové učebny, komunitního centra pro veřejnost v prostorách školy a zbudování přírodní zahrady.
- Částečně se obměnil pedagogický sbor, došlo k posílení personálního zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami o asistentku pedagoga a školní asistenty.
- Škola se zapojila do programu OP JAK I., byla vybavena interaktivními tabulemi a novými didaktickými pomůckami.
- Další vzdělávání pedagogických pracovníků bylo cíleně zaměřeno na metody a formy aktivního učení.

Silné stránky

- Úzká spolupráce mateřské a základní školy zvyšuje kvalitu pedagogického procesu, významně se podílí na úspěšné adaptaci dětí při přechodu do základního vzdělávání, přispívá k vytváření pozitivního vztahu dětí a žáků k místu, kde žijí a podporuje rozvoj jejich sociálních a občanských kompetencí i čtenářské, přírodovědné a environmentální gramotnosti žáků. (1.5)
- Vedení školy aktivně vytváří pozitivní klima, které se dále projevuje i v dobrých prosociálních vztazích mezi pedagogy a žáky, estetická úprava vnitřních prostor základní školy a vlastní prostředí školy přispívají k pozitivnímu klimatu. (2.2)
- Škola naplňuje a účinně vyhodnocuje vlastní strategii práce s žáky s potřebou podpůrných opatření a poskytuje specifickou podporu všem žákům, kteří to potřebují. (6.2)
- Pestrá nabídka zájmových aktivit v základní škole umožňuje smysluplnou náplň volného času, podporuje rozvoj vnitřní motivace a nadání žáků. (6.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

Mateřská škola

- Nevyhovující stavebně-technický stav třídy a přilehlých prostor mateřské školy včetně zastaralého vybavení omezují vzdělávací možnosti a nevytváří optimální podmínky pro zdravé prostředí mateřské školy. (2.4)
- Nižší míra uplatňování individualizace a diferenciací spolu s omezeným využíváním formativního hodnocení vede k nedostatečnému zohlednění individuálních vzdělávacích potřeb a pokroku dětí. (4.3)

Základní škola

- Vedení školy nerealizuje svůj profesní rozvoj v oblasti manažerských dovedností systematicky, chybí včasná reakce na legislativní změny a aktivní propagace školy na webových stránkách. (2.5)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zařadit do koncepce rozvoje školy potřeby všech součástí školy.
- Systematicky vyhodnocovat stav ve všech oblastech pedagogických procesů i v oblasti řízení školy, plánovat další vzdělávání pedagogických pracovníků na základě poznatků z hospitační činnosti, pravidelně aktualizovat webové stránky školy.
- Důsledně aktualizovat dokumentaci školy v návaznosti na legislativní změny.
- Zvážit zřízení metodických orgánů k vytvoření lepších podmínek pro vzájemnou výměnu zkušeností a sjednocení pedagogických postupů.
- Posílit oblast pedagogického vedení předškolního vzdělávání, vytvořit společné strategické záměry a vize rozvoje školy.
- Uplatňovat v předškolním vzdělávání diferenciaci ve shodě s pedagogickou diagnostikou a věkovými zvláštnostmi dětí, dbát na využívání rozmanitých forem práce.

- Zaměřit se na poskytování zpětné vazby dětem v mateřské škole prostřednictvím formativního hodnocení, v souvislosti s tím využít možnost vzájemných hospitací ve třídě s prvním ročníkem základní školy.
- Vést účelně děti i žáky k dodržování dohodnutých třídních pravidel soužití, korigovat nevhodné projevy chování, uplatňovat prvky efektivní komunikace.
- Ve spolupráci se zřizovatelem usilovat o vybudování nového zázemí pro předškolní vzdělávání, včetně školní zahrady a celkového oplocení školy.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Základní dokumenty školy (zřizovací listina, výpis z rejstříku škol a školských zařízení, jmenování do funkce ředitelky) - stav k termínu inspekční činnosti
2. Dokumentace k řízení a kontrole, školní rok 2023/2024 a 2024/2025 k termínu inspekční činnosti
3. Povinná dokumentace podle § 28 školského zákona

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna v Registru inspekčních zpráv na webových stránkách České školní inspekce www.csicr.cz.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Pavlína Růžičková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Jana Štěpánková, školní inspektorka

Mgr. Petra Čedíková, školní inspektorka

Bc. Jiřina Svobodová, kontrolní pracovnice

Ing. Dana Drlíková, kontrolní pracovnice

Mgr. Anna Brychtová, přizvaná osoba

20. 6. 2025